

Nr 81.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för budgetåret 1947/48 till avlöningar vid läroanstalterna för blinda m. m; given Stockholms slott den 31 januari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Josef Weijne

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 januari 1947.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför härefter chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Weijne:

Under åttonde huvudtiteln, punkterna 241, 243 och 249, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräkna för budgetåret 1947/48

dels till Läroanstalter för blinda: Avlöningar ett förslagsanslag av 575 000 kronor;

dels till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar ett förslagsanslag av 360 000 kronor;

dels ock till Dövstumskolorna: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 925 000 kronor.

Sedan dessa ärenden numera färdigberetts, anhåller jag att få ånyo anmäla desamma. Tillika torde jag få anmäla frågan om anslag till anskaffande av inventarier för jordbruket vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte.

1. Förslagsanslaget till Läroanstalter för blinda: Avlöningar.

Detta anslag är nu uppfört med 393 500 kronor. Personalförteckning och avlöningsstat med därtill hörande bestämmelser äro intagna på sid. 671 f. i statsliggaren.

Skolöverstyrelsen har beräknat anslagsbehovet för nästa budgetår till 393 900 kronor, vilket innebär en anslagshöjning med 400 kronor. Av överstyrelsens framställning inhämtas följande.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän. Överstyrelsen beräknar anslagsposten till 224 900 kronor, vilket innebär en sänkning med 4 900 kronor. Denna sänkning betingas förutom av löneklassförändringar av att överstyrelsen föreslagit, att en befattning som arbetslärare i korgmakeri vid hantverksskolan i Kristinehamn, vilken blivit ledig genom innehavarens bortgång, icke skulle återbesättas utan uppehållas med icke-ordinarie befattningshavare. I viss mån motväges sänkningen emellertid av att överstyrelsen föreslagit viss utökning av gymnastikundervisningen vid institutet och förskolan å Tomteboda.

Till stöd för förslaget att icke återbesätta arbetsläraryrket vid hantverksskolan i Kristinehamn har anförts, att korgmakeriet under de senaste årtiondena intagit en alltmer undanskymd ställning bland de blinda, varför ytterligare erfarenheter beträffande korgmakeriets lönsamhet borde avvaktas, innan befattningen återbesättes. Utökningen av gymnastikundervisningen har motiverats bland annat med behovet av särskild hållningsgymnastik.

Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Överstyrelsen föreslår, att anslagsposten upptages med oförändrat belopp, 12 600 kronor.

Avlöningar till vård- och ekonomipersonal. Posten är uppförd med ett belopp av 82 300 kronor, varav 71 600 kronor disponeras av institutet å Tomteboda och 10 700 kronor av hantverksskolan i Växjö. Överstyrelsen föreslår, att posten höjes med 1 500 kronor till 83 800 kronor, varav 73 100 kronor skulle tillkomma blindinstitutet och 10 700 kronor hantverksskolan. Anslagsökningen för tomtebodainstitutet beror på att en biträdesbefattning, som sedan budgetåret 1945/46 hållits vakant, beräknats behöva återbesättas. Denna merbelastning motverkas delvis av löneklassförändringar.

Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Överstyrelsen föreslår, att denna anslagspost höjes med 3 800 kronor till 30 400 kronor. Höjningen föranledes dels av att för nästa budgetår medel beräknats för uppehållande genom extra ordinarie lärare i stället för extra lärare av en jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 24 mars 1944 vakantsatt ordinarie läraryrket vid institutet å Tomteboda, dels av att överstyrelsen, som förut nämnts, föreslagit att en befattning som ordinarie arbetslärare vid hantverksskolan i Kristinehamn icke skulle återbesättas utan uppehållas genom extra ordinarie befattningshavare, dels av

att överstyrelsen föreslagit en viss utökning av gymnastikundervisningen vid hantverksskolan i Kristinehamn, dels ock av att ersättning till timlärare för nästa budgetår i anslutning till de i kungörelsen 1946: 403 meddelade bestämmelserna beräknats komma att utgå med högre belopp än de som legat till grund för anslagsberäkningarna för innevarande budgetår.

Rörligt tillägg. Överstyrelsen föreslår, att anslagsposten upptages med oförändrat belopp, 42 200 kronor.

Med hänsyn till vad skolöverstyrelsen anfört synes det lämpligt, att den ledigblivna befattningen som arbetslärare i korgmakeri vid hantverksskolan i Kristinehamn tills vidare icke återbesättes utan uppehålles med icke-ordinarie befattningshavare. Jag biträder vidare överstyrelsens förslag om viss utökning av gymnastikundervisningen vid institutet å Tomteboda samt vid hantverksskolan i Kristinehamn. Då ej heller i övrigt synes föreliggande anledning till erinran mot överstyrelsens anslagsberäkningar, hade förevarande anslag vid oförändrade avlöningsförhållanden bort för nästa budgetår höjas med 400 kronor till 393 900 kronor.

Jag erinrar emellertid om att i 1947 års statsverksproposition under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor till behandling upptagits det av 1944 års lönekommitté, avseende sjukvårds- och ekonomipersonal, avgivna betänkandet angående löneställningen för viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal m. m. Därvid har förordats, att en befattning som sjuksköterska vid läroanstalterna för blinda uppflyttas från lönegraden A 7 till lönegraden A 8 under tjänstebenenämningen översköterska. Härav betingad ändring bör vidtagas i personalförteckningen. Därjämte har chefen för finansdepartementet uttalat sig för en reglering av löne- och anställningsförhållandena för den å löneplan V upptagna vård- och ekonomipersonalen vid nu ifrågakvarande läroanstalter, vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte samt vid dövstumskolorna i huvudsaklig anslutning till av nyssnämnda lönekommitté framlagt förslag.

Med utgångspunkt från skolöverstyrelsens anslagsberäkningar och med iakttagande av de ändringar däri, som föranledas av vad jag nyss anfört och av den allmänna löne regleringen, beräknar jag medelsbehovet under förevarande anslag för nästa budgetår till 570 000 kronor (innebärande en anslagshöjning med 176 500 kronor) med den fördelning å särskilda anslagsposter, som framgår av efterföljande avlöningsstat. Jag har därvid beräknat medel till avlöningar till vård- och ekonomipersonal under anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal. Då vård- och ekonomipersonalen vid nu ifrågakvarande läroanstalter liksom vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte samt vid dövstumskolorna i och med den allmänna löne regleringens genomförande ej längre kommer att avlönas enligt särskild löneplan, synes anledning saknas att i fortsättningen i dessa läroanstalters avlöningsstater upptaga särskilda anslagsposter till avlöningar till vård- och ekonomipersonal.

Departementschefen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga den ändring i personalförteckningen för läroanstalterna för blinda, som föranledes av vad jag i det föregående anförte;

dels godkänna följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 331 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 12 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 195 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 31 400

Summa kronor 570 000;

dels ock till *Läroanstalter för blinda: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 570 000.

2. Förslagsanslaget till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar.

Detta anslag är för närvarande uppfört med 228 000 kronor. Personalförteckning och avlöningsstat med därtill hörande bestämmelser återfinnas på sid. 674 i statsliggaren.

Skolöverstyrelsen har icke funnit anledning att föreslå någon ändring i gällande avlöningsstat och har därför hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår uppföras med oförändrat belopp.

Departementschefen.

I överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet förordat i årets statsverksproposition vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bära befattningarna såsom översköterska och sjuksköterska vid vårdanstalten, vilka nu äro placerade i lönegraderna A 7 respektive A 6, uppflyttas till lönegraderna A 9 respektive A 7. Härav föranledda ändringar i personalförteckningen bära vidtagas.

Med hänsyn till uppflyttningen i högre lönegrad av nyssnämnda befattningar bör anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän höjas med 500 kronor till 76 000 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder en ytterligare uppräknig av samma post med 43 000 kronor till 119 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, bör uppföras med oförändrat belopp, 8 000 kronor.

Anslagsposterna till avlöningar till vård- och ekonomipersonal och till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal äro nu uppförda med 110 000 kronor respektive 11 600 kronor eller sålunda med sammanlagt 121 600 kronor. I enlighet med vad jag under nästföregående punkt anført böra medel till avlöningar till vård- och ekonomipersonal beräknas under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Denna anslagspost bör med hänsyn till regleringen av vård- och ekonomipersonalens löne- och anställningsförhållanden samt den allmänna lönerregleringen uppföras med 221 000 kronor, vilket innebär en ökning av 99 400 kronor i förhållande till nyssnämnda belopp å 121 600 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg bör upptagas med 17 000 kronor. Då denna post vid oförändrade avlöningsförhållanden bort uppföras med 22 900 kronor, innebär detta en sänkning med 5 900 kronor.

Nu ifrågavarande anslag bör alltså för nästa budgetår uppföras med $(119\ 000 + 8\ 000 + 221\ 000 + 17\ 000 =)$ 365 000 kronor, vilket innebär en anslagshöjning med 137 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, som föranledas av vad jag i det föregående anført;

dels godkänna följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 119 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 221 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 17 000
Summa kronor 365 000;	

dels ock till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 365 000.

3. Förslagsanslaget till Dövstumskolorna: Avlöningar.

Anslaget är nu uppfört med 1 292 000 kronor och disponeras på sätt framgår av statsliggaren sid. 676 ff.

Skolöverstyrelsen har beräknat medelsbehovet under nästa budgetår till 1 340 000 kronor, vilket innebär en höjning med 48 000 kronor. Härvid har överstyrelsen utgått från att följande anstalter för dövstumma skola upprätthållas under verksamhetsåret 1947/48:

fyra upptagningsskolor, förlagda till Manilla i Stockholm, Lund, Vänersborg och Härnösand,

en specialskola, förlagd till Örebro,

tre fortsättningsskolor, förlagda till Vänersborg, Växjö och Broby, samt

en vårdanstalt, omfattande ett skolhem, ett manligt och ett kvinnligt arbetshem samt förlagd till Mogård i Finspång.

I jämförelse med förhållandena innevarande budgetår innebär detta icke någon förändring.

Skolöverstyrelsen har vidare anfört:

I avlöningsanslaget för innevarande budgetår ingår även anslag till arvodet åt föreståndare och annan personal vid teoretiska kurser för fortsättningskolpliktiga manliga dövstumma, vilka genomgå praktisk utbildning hos enskilda företagare. Anslag för detta ändamål beräknades för första gången för budgetåret 1945/46 och en första kurs har hållits sommaren 1946 vid lantbruksskolan å Broby. För innevarande budgetår har beräknats anslag till en kurs sommaren 1947, omfattande en högre och en lägre årskurs. Den därefter påföljande kursen, sommaren 1948, avses omfatta även en tredje årskurs. Överstyrelsen kommer att nedan under anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal föreslå anslag för budgetåret 1947/48 till sistnämnda kurs.

Elevantalet nästa budgetår beräknar överstyrelsen på följande sätt:

S k o l a	E l e v a n t a l			
	1946/47		1947/48	
<i>Upptagningsskolor:</i> Manilla	108		123	
Lund	78		87	
Vänersborg	76		84	
Härnösand	83	345	103	397
<i>Specialskola:</i> Örebro		107		130
<i>Fortsättningsskolor:</i> Vänersborg	84		80	
Växjö	68		90	
Broby	18	170	30	200
<i>Vårdanstalten:</i> Skolhemmet	30		42	
Arbetshemmen	39	69	49	91
Summa		691		818

Av översikten framgår, att elevantalet beräknas komma att öka med omkring 125.

Med utgångspunkt från det beräknade elevantalet har överstyrelsen beräknat anslagsbehovet sålunda (ökning respektive minskning inom parentes):

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän	kronor	700 000	(+ 42 000)
2. Arvoden och särskilda ersättningar	»	45 800	(+ 1 100)
3. Avlöningar till vård- och ekonomipersonal	»	235 000	(— 2 000)
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	200 000	(— 9 000)
5. Rörligt tillägg	»	159 200	(+ 15 900)
	kronor	1 340 000	(+ 48 000).

Avlöningar till ordinarie tjänstemän.

Skolöverstyrelsen föreslår följande personalförändringar:

- antalet ordinarie lärartjänster i kunskapsämne ökas med två (A 20);
- ordinariesättning av en lärarinnetjänst vid vårdanstalten (A 13);
- ordinariesättning av tjänsten som skriv- och bokföringsbiträde i Vänersborg (A 11).

L ä r a r e i k u n s k a p s ä m n e. Till stöd för sitt förslag om inrättande av två nya ordinarie dylika tjänster (lönegraden A 20) anför *skolöverstyrelsen*:

Vid dövstumskolorna finnas för närvarande 64 lärartjänster i kunskapsämne, av vilka 58 äro ordinarie. Av de ordinarie tjänsterna äro fem nyinrättade från och med innevarande budgetår. Trots de förbättrade befordringsmöjligheter, som detta medfört, komma även i fortsättningen att finnas en del icke-ordinarie lärare i kunskapsämne, vilka under ett flertal år varit anställda inom dövstumskolväsendet. En ökning av antalet ordinarie lärartjänster finner överstyrelsen med hänsyn härtill vara önskvärd. Med en nyintagning höstterminen 1947 av 16 läraravdelningar, samma antal som vid de två senaste intagningarna, höstterminerna 1943 och 1945, kommer antalet läraravdelningar budgetåret 1947/48 att uppgå till 69. För nämnda budgetår erfordras därför 69 lärare i kunskapsämne. Överstyrelsen föreslår, att 60 av dessa skola vara ordinarie, vilket innebär en ökning av antalet ordinarie tjänster med två.

Statskontoret, som endast tillstyrkt inrättandet av nya icke-ordinarie lärartjänster, har anfört följande.

Statskontoret vill erinra om att vid läroverken i medeltal 20 procent av lärarna äro icke-ordinarie. I betraktande av den förhållandevis snabba växlingen i antalet elever vid de olika dövstumskolorna synes det mindre lämpligt, att vid dessa skolor inrätta proportionsvis större antal ordinarie lärarbefattningar än vid läroverken. De av skolöverstyrelsen för nästa budgetår föreslagna nya lärartjänsterna torde därför böra uppföras på extra ordinarie stat.

L ä r a r i n n a v i d v å r d a n s t a l t e n. *Överstyrelsen* föreslår, att en av de nuvarande tre lärarinnetjänsterna i lönegraden Eo 13 vid vårdanstalten förändras till ordinarie. Härom anför överstyrelsen:

Från och med innevarande budgetår ha tre lärarinnetjänster vid vårdanstalten uppflyttats från lönegraden Eo 11 till lönegraden Eo 13. Vidare har den ändringen genomförts beträffande fordringarna på lärarinnornas kompetens, att även småskollärarinnor och lärarinnor med kindergartenutbildning efter genomgången specialkurs vid dömstumlärar seminariet skola vara berättigade till förordnande å dessa tjänster. En dylik specialkurs har varit anordnad vårterminen 1946, och två lärarinnor ha utbildats, båda med förutbildning från kindergartenlärarinneseminarium. Dessa två lärarinnor ha innevarande hösttermin anställts vid anstalten.

Vårdanstaltens styrelse har nu för budgetåret 1947/48 föreslagit en ordinarie lärartjänst i lönegraden A 13. De tre lärarinnetjänsterna komma obetingat att behövas för framtiden, och överstyrelsen anser det med hänsyn till lärarrekruteringen önskvärt, att de inom de närmaste åren ordinariesätas. Överstyrelsen föreslår tills vidare, att en tjänst från och med budgetåret 1947/48 förändras till ordinarie med placering i lönegraden A 13.

Statskontoret, som ställt sig avvisande till den av skolöverstyrelsen föreslagna ordinariesättningen, har anfört:

Vidkommande förslaget om ordinariesättning av en befattning som lärarinna vid vårdanstalten må framhållas, att enligt framställningen kompetensfordringarna å dessa tjänster sänkts, så att även lärarinnor med kindergartenutbildning efter en specialkurs om fem månader numera kunna komma i fråga vid sådana förordnanden. Med hänsyn till dessa ändrade förhållanden måste statskontoret ifrågasätta, om icke den nyligen beslutade placeringen av dessa befattningshavare i 13 lönegraden är för hög. I vart fall är ämbetsverket icke för närvarande berett förorda, att ordinarie tjänster i denna lönegrad inrättas.

Skriv- och bokföringsbiträde. *Skolöverstyrelsen* har hemställt, att den vid dövstumskolan i Vänersborg befintliga tjänsten såsom skriv- och bokföringsbiträde i lönegraden Eo 11 måtte förändras till ordinarie. Överstyrelsen, som även i sina anslagsäskanden för innevarande budgetår förordade ordinariesättning av denna tjänst, har uttalat, att skriv- och bokföringsarbetet vid den kombinerade upptagnings- och fortsättningsskolan vore av den omfattning, att det krävde en väl kvalificerad arbetskraft. Den nuvarande innehavaren av tjänsten hade varit anställd vid skolan sedan 1938 och dessförinnan förvärvat mångårig erfarenhet i liknande statlig tjänst. Överstyrelsen hemställde därför, att tjänsten från och med budgetåret 1947/48 måtte förändras till ordinarie och placeras i lönegraden A 11.

Arvodet och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.

Beträffande denna anslagspost föreslår *skolöverstyrelsen* dels ökning från 2 000 till 3 000 kronor av arvodet till läkaren vid anstalten å Manilla;

dels ökning från 100 till 200 kronor av arvodet för praktiska övningar i maskinskrivning vid dövstumskolan i Växjö;

dels ock viss ändring beträffande dispositionen av arvodet, 300 kronor, för andaktsstunder vid vårdanstalten å Mogård, innebärande, att nämnda arvode skulle få disponeras jämväl till ersättning för ledande av fritidssysselsättning vid vårdanstalten.

Till stöd för förslaget om höjning av arvodet åt läkaren vid skolan å Manilla har överstyrelsen anfört bland annat:

Då överstyrelsen ursprungligen uppskattade det behövliga arvodet till läkaren vid Manilla till 2 000 kronor per år utgick överstyrelsen, efter hörande av dåvarande skolläkaren, från att läkaren årligen skulle behöva avlägga cirka 15 sjukbesök vid skolan utöver de regelbundna mottagningarna. Under verksamhetsåret 1945/46 uppgick emellertid antalet sjukbesök av nyss nämnd art till 30. Resekostnaderna för läkaren, som är bosatt i Ålsten, måste vid sådant förhållande bliva betungande, i synnerhet som sjukbesöken oftast måste avläggas brådsakande och läkaren på grund härav är nödsakad att anlita taxebil. Också från en annan utgångspunkt är läkarens nuvarande arvode något för lågt beräknat nämligen med hänsyn till omfattningen av den nyorganiserade skolhygieniska verksamheten vid skolan å Manilla.

Statskontoret har ställt sig avvisande mot den föreslagna höjningen av arvodet till läkaren vid anstalten å Manilla, enär en jämförelse med andra skolor enligt ämbetsverkets uppfattning syntes visa, att det nuvarande arvodet vore skäligt.

A v l ö n i n g a r t i l l v å r d - o c h e k o n o m i p e r s o n a l.

För närvarande uppgår antalet befattningshavare, tillhörande vård- och ekonomipersonalen vid dövstumskolorna, till 108. För nästa budgetår beräknar *skolöverstyrelsen* en ökning med två, nämligen en vårdarinna vid dövstumskolan å Manilla och ett första biträde vid vårdanstalten. Överstyrelsen framhåller, att en ökning av antalet vårdarinnor — för närvarande fyra — vid skolan å Manilla syntes rimlig med hänsyn till det höga elevantalet vid denna skola. Anställandet av ett nytt första biträde vid vårdanstalten motiveras med det ökade antalet skyddslingar därstädes.

A v l ö n i n g a r t i l l ö v r i g i c k e - o r d i n a r i e p e r s o n a l.

Beträffande behovet för nästa budgetår av dylik personal inhämtas av handlingarna bland annat följande.

L ä r a r e i k u n s k a p s ä m n e. *Överstyrelsen* har, som redan av det föregående framgått, för läsåret 1947/48 räknat med ett behov av 69 lärartjänster i kunskapsämne, varav 60 ordinarie och 9 icke-ordinarie. Överstyrelsen har föreslagit, att alla de 9 icke-ordinarie lärarna skola vara extra ordinarie, vilket innebär extra-ordinariesättning av de två nuvarande extra befatt-

ningarna samt därutöver inrättande av tre nya extra ordinarie befattningar. Till stöd härför anför överstyrelsen:

Vid olika tillfällen har överstyrelsen framhållit, att dövstumläraryna vanligen före inträdet vid dövstumläraryseminariet ha tjänstgjort vid folkskola. Det synes därför rimligt, att de icke-ordinarie lärare, som kunna garanteras fortlopande tjänstgöring i dövstumskola, snarast möjligt erhålla extra ordinarie anställning. För det läsår, som närmast följer efter läsåret 1947/48, torde någon förändring i antalet läraravdelningar icke komma att inträffa. Därest en nedgång skulle inträffa under därpå följande läsår, 1949/50, då nyintagning av elever sker, kommer detta att uppvägas av att ett par av nu ifrågasvarande extra ordinarie lärare då torde ha befordrats till ordinarie.

Arbetslärare i fortsättningskola. Vid dövstumskolan i Vänersborg finnas två extra arbetsläraryjänster i tapetseri. Under hänvisning till att nämnda yrkesgren vunnit god anslutning och kunde väntas bli bestående har *överstyrelsen* föreslagit, att den ena av nämnda två tjänster förändras till extra ordinarie.

Skolköks- och kindergartenslärare. Sedan budgetåret 1938/39 ha vid barndomsskolorna för dövstumma varit anställda ett antal timlärare i hushållsgöromål och kindergartensarbete. *Skolöverstyrelsen* har föreslagit, att — därest icke rent lönetekniska hinder befunnes föreligga — fem av dessa timlärare, nämligen tre i hushållsgöromål och två i kindergartensundervisning, för nästa budgetår skulle beredas anställning som extra lärare.

Statskontoret har förklarat sig icke vara berett att förorda den föreslagna ombildningen av vissa timläraryjänster till befattningar som extra lärare, enär frågan härom syntes böra anstå i avvaktan på lärarlönessakkunnigas förslag om övningsläraryrnas anställningsförhållanden.

Teoretiska kurser för vissa manliga dövstumma.

Som av det föregående framgått beräknar överstyrelsen under förevarande anslagspost medel till en kurs för fortsättningskolpliktiga manliga dövstumma. Medelsbehovet för denna kurs uppskattar överstyrelsen till 3 500 kronor.

Departementsschefen.

I årets statsverksproposition har under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor förordats, att de fem sjuksköterskebefattningar vid dövstumskolorna i lönegraden A 6 uppflyttas till lönegraden A 8 under tjänstbenämningen översköterska. Härav föranledda ändringar i personalförteckningen böra vidtagas.

Statskontoret har avstyrkt skolöverstyrelsens förslag om inrättande av två nya ordinarie läraryjänster i kunskapsämne. För egen del har jag med hänsyn till vad skolöverstyrelsen i ämnet anfört ansett mig kunna biträda överstyrelsens förslag. Å personalförteckningen böra därför från och med nästa budgetår upptagas 60 dylika tjänster mot nu 58.

Däremot är jag icke för närvarande beredd att tillstyrka överstyrelsens förslag om ordinariesättning av en av de tre nuvarande lärarinnetjänsterna vid vårdanstalten i lönegraden Eo 13. Överstyrelsens ånyo framförda förslag om ordinariesättning av befattningen vid dövstumskolan i Vänersborg såsom skriv- och bokföringsbiträde i lönegraden Eo 11 torde med hänsyn till pågående utredning beträffande vissa biträdestjänster icke nu böra upptagas till slutligt avgörande.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, nu 658 000 kronor, bör med hänsyn till uppflyttningen av sjuksköterskebefattningarna i högre lönegrad och inrättandet av två nya ordinarie lärartjänster i kunskapsämne höjas med 15 000 kronor till 673 000 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder en ytterligare ökning av denna anslagspost med 357 000 kronor till 1 030 000 kronor.

Under hänvisning till vad skolöverstyrelsen anfört tillstyrker jag en ökning av arvodet till läkaren vid dövstumskolan å Manilla med 1 000 kronor till 3 000 kronor. Jag anser mig även böra förorda överstyrelsens förslag om ökad medelsanvisning med 100 kronor till arvode för praktiska övningar i maskinskrivning vid dövstumskolan i Växjö. Överstyrelsens förslag om viss vidgad dispositionsrätt till anslagsmedlen till andaktsstunder vid vårdanstalten har icke givit mig anledning till erinran.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, vilken nu är uppförd med 44 700 kronor, bör vid bifall till vad jag nyss förordat höjas med 1 100 kronor till 45 800 kronor.

Skolöverstyrelsens förslag om anställande av ytterligare en vårdarinna vid dövstumskolan å Manilla och ett första biträde vid vårdanstalten finner jag motiverat. Medelsbehovet till avlöningar till vård- och ekonomipersonal torde — vid oförändrade avlöningsförhållanden — i enlighet med överstyrelsens förslag böra beräknas till 235 000 kronor, vilket belopp med 2 000 kronor understiger det för ändamålet i gällande avlöningsstat upptagna beloppet.

Vid bifall till det av mig i det föregående förordade förslaget om inrättande av två nya ordinarie lärartjänster i kunskapsämne kommer antalet för nästa budgetår behövliga icke-ordinarie dylika tjänster enligt skolöverstyrelsens beräkning att stanna vid elva, inberäknat de två, som erfordras i stället för de två ordinarie befattningar, vars innehavare uppehålla andra tjänster. Innevarande läsår äro sex icke-ordinarie lärare i kunskapsämne anställda, varav fyra extra ordinarie och två extra. Samtliga elva för nästa läsår erforderliga icke-ordinarie lärare i kunskapsämne skulle enligt överstyrelsens förslag erhålla extra ordinarie anställning. Detta förslag är ägnat att ingiva betänkligheter. Det torde emellertid få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles i vanlig ordning avgöra frågan om antalet extra ordinarie lärare i kunskapsämne.

Mot överstyrelsens förslag om förändring av en av de två extra arbetslärartjänsterna i tapetseri vid dövstumskolan i Vänersborg till extra ordinarie tjänst har jag icke funnit anledning till erinran. Under hänvisning till vad statskontoret anfört är jag däremot icke beredd att tillstyrka överstyrelsens förslag om ombildning av vissa timplärartjänster i hushållsgörsmål och kindergartenarbete till befattningar såsom extra lärare.

Skolöverstyrelsen har beräknat anslagsbehovet för nästa budgetår till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal till 200 000 kronor. Med hänsyn till att jag icke biträtt förslagen om ordinariesättning av en lärarinnetjänst vid vårdanstalten och tjänsten som skriv- och bokföringsbiträde vid dövstumskolan i Vänersborg, torde nyssnämnda belopp böra höjas med 7 000 kronor till 207 000 kronor. Medel torde vidare böra beräknas till avlönan- de — utöver vad överstyrelsen beräknat — av viss ytterligare personal vid vårdanstalten å Mogård. Jordbruket är för närvarande utarrenderat. Arrendetiden utgår den 14 mars 1948. Därest jordbruket från denna tidpunkt — såsom tidigare beräknats — kommer att övertagas och drivas av vårdanstalten, erfordras härför anställande av viss ytterligare personal. Medelsbehovet härför under nästa budgetår uppskattar jag till omkring 4 000 kronor. Nyssnämnda belopp å 207 000 kronor torde därför böra höjas till 211 000 kronor. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av vederbörande medgiva anställande av för jordbrukets drift erforderlig personal samt meddela beslut om personalens löneställning.

I det föregående har jag förordat, att medel till avlöningar till vård- och ekonomipersonalen vid dövstumskolorna i fortsättningen skola anvisas under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Med utgångspunkt från det av mig i det föregående — vid tillämpning av nu gällande lönebestämmelser — till (235 000 + 211 000 =) 446 000 kronor beräknade medelsbehovet till avlöningar till vård- och ekonomipersonal och till övrig icke-ordinarie personal beräknar jag med hänsyn till regleringen av löne- och anställningsförhållandena för vård- och ekonomiperso- nalen samt till den allmänna löneregleringen medelsbehovet under anslags- posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal till ett med 301 000 kronor till 747 000 kronor förhöjt belopp.

Posten till rörligt tillägg torde lämpligen böra upptagas med ett belopp av 107 200 kronor.

Anslagets slutsumma skulle alltså bli (1 030 000 + 45 800 + 747 000 + + 107 200 =) 1 930 000 kronor, vilket innebär en anslagshöjning med 638 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för dövstumskolorna, som föranledas av vad jag i det föregående anfört;

dels godkänna följande avlöningsstat för dövstumskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 030 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »	45 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 747 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 107 200

Summa kronor 1 930 000;

dels ock till *Dövstumskolorna*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 1 930 000.

4. Reservationsanslag till Dövstumskolorna: Anskaffande av inventarier för jordbruket vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte.

Jordbruket å egendomen Mogård i Finspångs köping, vilken egendom inköpts till förläggningsplats för vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte, är för närvarande utarrenderat. Arrendetiden utgår, såsom förut nämnts, den 14 mars 1948. Då beslut fattades om egendomens förvärvande, förutsattes, att jordbruksdriften senast vid nyssnämnda tidpunkt skulle övertagas av vårdanstalten.

Enligt i propositionen 1943:269 intagna uppgifter omfattar nämnda egendom 231,50 hektar, nämligen

tomt och ängsbackar	10,90 hektar
åker	68,10 »
kultiverad betesmark	21,50 »
skogs- och hagmark	107,50 »
impediment	23,50 »

Summa 231,50 hektar.

Från visst håll har nu under hand ifrågasatts lämpligheten av att jordbruket med hänsyn till dess storlek övertages och drives av vårdanstalten. Det

torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles efter förslag av den för vårdanstalten utsedda nya styrelsen, vilken ännu icke trätt i funktion, taga ställning till denna fråga. Därest jordbruket därvid anses bära helt eller delvis övertagas av vårdanstalten vid avsedd tidpunkt, synes det vara erforderligt, att anslag nu utverkas till anskaffande av en första uppsättning levande och döda inventarier för jordbruksdriften.

Före egendomens övertagande av staten funnos enligt nyssnämnda proposition å densamma ett 60-tal nötkreatur och 14 hästar. Vårdanstaltens rektor har ansett lämpligt, att i samband med jordbrukets övertagande endast en mindre besättning anskaffas och att denna sedan ökas genom uppfödning å gården. Från början borde enligt rektors mening anskaffas 15 kor, 1 tjur, 5 hästar, ett 20-tal får och några grisar. Kostnaderna härför har rektor beräknat till 30 000 kronor.

Kostnaderna för anskaffande av en första uppsättning döda inventarier har rektor uppskattat till 30 000 kronor, varav 8 000 kronor för en traktor, 2 000 kronor för en skördemaskin, 1 500 kronor för en tröskmaskin, 1 500 kronor för en mjölkningssmaskin, 3 000 kronor för en slåttermaskin och en såningsmaskin m. m., 8 000 kronor för vagnar, kärror, kälkar och seldon m. m., 2 000 kronor för plogar, harvar och diverse redskap samt 4 000 kronor för oförutsedda eller icke närmare angivna ändamål.

För anskaffande av en första uppsättning levande och döda inventarier skulle sålunda enligt rektors beräkningar erfordras ett belopp av (30 000 + + 30 000 =) 60 000 kronor. I anslutning till dessa beräkningar, som bygga på den förutsättningen, att jordbruket i dess helhet kommer att övertagas av vårdanstalten, förordar jag, att under förut angivna rubrik för nästa budgetår för ändamålet anvisas ett reservationsanslag av 60 000 kronor. Det torde bära ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av vårdanstaltens styrelse meddela erforderliga bestämmelser angående anslaget disposition. Jag förutsätter härvid, att endast viss del av anslaget kommer att tagas i anspråk, om jordbruksdriften endast delvis övertages av anstalten.

Jordbrukets övertagande kan även beräknas medföra vissa andra utgifter såsom för utsäde, gödselmedel, foder, drivmedel till traktor m. m., vilka utgifter icke torde komma att under nästa budgetår täckas av inkomster av jordbruket. Dessa utgifter, vilka rektor uppskattat till omkring 4 000 kronor, torde få bestridas från dövtumskolornas omkostnadsanslag.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Dövtumskolorna: Anskaffande av inventarier för jordbruket vid vårdanstalten för dövtumma med komplicerat lyte* för budgetåret 1947/48 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 60 000.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1—4 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Åke Bruhn-Möller.
